

Latweeschu Awises.

No. 14.

Zettortdeenâ S. Aprili.

1865.

Zaunas sinuas.

Zelgawa. Leelâ peektdeenâ no Nis gas nekahdas Awises Zelgawâ ne bij atnahkuschas, jo pahre Daugawas leddu wairs ne warrejuschi kluht pahri. Pee Zelgawas schigadda lohti stiprs leddus labbaki isgahjis nekâ warreja dohmaht. Uhdens pluhdi muhsu uppê ne bija tik leeli kâ schinni isgahjuschâ ruddeni bijuschî, un uhdens bija affuracht tahds, kâ leddum iseijoht bij japaleel uppes zellâ un gohdigi warreja isect. Wehl naw dsrdehts, kâ skahdi kahdâ weelâ buhtu darrjis. No Daugawas dsird, kâ augschgallâ leddus preeksch saklas zettortdeenâs weetahm jau effoht gahjis. Birnee malkas plohti pee Zelgawas jau atnahza pehz puhpulu fwehtdeenâs un uhdens, kas 9½ pehdu bij uslahpis, itt labbi jau irr nokrittis.

Rihga. Widsenmes muischneeki sawu landagu nobeiguschi 27tâ Merza deenâ, un Eggauausenmes muischneeki Nehwelê sawu landagu nobeiguschi 19tâ Merza deenâ.

Rihga. Widsenmes lauku-kohpeju beedriba (statt. Latw. Awises Nr. 10) islaiduse Awises sinau, kâ nospreduse, to lauku kohpeju leetu, rihku, augku, lohpinu un sirgu rahdischanu Rihgâ 15tâ Juhna deenâ 1865 sahkt turreht. Isfluddina, kâ rahdischanas kumitetes fikretshs effoht Fr. v. Jung Stilling, kas mahjo Rihgâ, Schweinsurtes nammâ, kâkku eelas stuhra nammâ treschâ tahschâ. Pee ta lai raksta, kam schinni leetâ effoht kas jaraksta. Leetas, kô gribboht atwest rahdiht, jau warroht Rihgâ

n owest un nodohht 25tâ Maija deenâ, bet lohpus, sirgus un zittus mahju lohpus tittai 13tâ Juhna deenâ warroht kumitete peenemt. Par lohpu berribu, ehdamu un aplohpschanu teem, kam tee lohpi peederr, pascheem effoht jagahda, bet kumitete gribboht gahdaht, kâ ar winnas sinnu scho lohpu ehdamu warreschoht par lehtaku maksu dabbuht pirkt, nekâ kad tee, kas lohpus rahdischanâ atwedd, paschi tirgû pirkschoht ehdamu un berribu. — Par skahdi, kas schâ woi tã notiftu rahdischanâ, kumitete ne warr galwoht, jo katram pascham jasarga un jasinn saws lohpinusch jeb sawa leeta. Kumitete gahdahs, kâ katrai leetai un katram lohpinam sawa weeta tohp eerahdita, kur wiina kâ peenahkâhs warr labbi stahweht rahdischanas laika, tã kâ to warr dabbuht labbi redseht; bet no eerahditas weetas nekahdu leetu bes kumitetes sinnas un wehleschanas ne warr pahrzelt zittâ weetâ neds to aifwest prohjam. Katra leeta arri dabbuhs sawu nummuri. Rahdischanas waldineekeem un usraugeem jaklausa un tã jadarra, kâ schee pawehl un fakko. Ja rahdischanâ sikkam lohpinam jeb leetai gaddahs pirjejs, tad tas kas to leetu atweddis, to warr pahrdohht kâ gribbedams un sinnadams, bet tad par to jadohd sinna rahdischanas waldineekam. Ja 3 deenas pehz noliktas deenas, kad rahdischana beigta, tee kam tahs atwestas leetas peederr, sawas leetas naw aifweddufchi prohjam, kad kumitete ar tahm warr darrisht kâ sinnadama. Bes ihpaschas kumitetes wehleschanas rahdischanas weetas ne drihst ne ar swezzi neds ar ugguni darbotes neds to tur turreht.

Pee rahdischanas warr atwest un peenemē I. wiffadus mahju lohpus, wehrschus, gohwis, tellus, awis, sirgus, zuhlas un mahju putnus, kas pee waislas jeb bruhleschanas derrigi. II. Lauku lohpeju auglus, willu, (labbi buhtu ja ir to awi atwedd, no kurras ta willa zirpta), ahdas, fweestu, feeru zc. zc. zc.; wiffadas labbibas sehllu (lihds ar 2 pohdu nekultas labbibas kuhteem), sahles sehllu (lihds ar wiffu stahdu, lai warretu redseht, zil leela tahda sahle auguse); linnus, (isplubtus, mihstutus un kulstutus), kartuppelus, rahzinus un wiffadas saknes, ko laukos audsina. Dahrju auglus, saknes un pulkes; wiffadas mescha un jaks leetas, kas auguschas woi taiftas, ir funnus un mescha lohpinus, dshwus woi tikkai winnu isstappetu ahdu; — no lauku-lohpejem taiftas leetas, miltus, stehrkeles, allu, smalko schehlinu, willanas dshjas, no wehwereem un ahdgebreem taiftas leetas, steegelus, ir meddu un waslu; wiffadas tahdas taiftas leetas, ar ko juntus jumm, skunstigi taiftas mehslus, ar ko semmi fuhdo; gipfi, mergeli, mahlu, semmes malku ko dedsina; wiffadus lauku-lohpeju riklus un maschines.

Zhpaschi us to iswehleti wihri spreedumu spreedihs, kurri no teem rahditeem lohpeem, sirgeem jeb leetahm un augteem effoht israhdijschees par teem wiffulabba-keem starp teem atwesteem rahditeem, un arri spreedihs, kahda gohda malka effoht teem jadohd. Zo lumitete dohs treijadu malku, woi nu buhs pirma gohda malka — nauda, ohtra — bronses medalle, trefcha — teifschanas grahmata, jeb buhs pirma gohda malka — sudraba medalle, ohtra — bronses medalle un trefcha — teifschanas grahmata; prohti ta: I. par muhsu gubernementis no muhsu semneeleem audsinatahm flauzama hm gohwim, kas tahs wiffalabas, dabbuhs gohda malku woi nu 1) 25 rubl. f., 2) woi bronses medalli, 3) jeb teifschanas grahmata; par bukkeem 20 rubl., — woi bronses medalli jeb teifschanas grahmata; par tekeem (kas ne irr wehrscheli) 15 rubl. — bronses medalli woi teifschanas grahmata. Tapat ir tee warr dabbuht tahdu gohda malku, kas irr zittu kahrtu laudis un teizamus lohpinus atweddufchi. Par tahdeem lohpeem, kas irr audsinati no tekeem, kas zehlfchees no tam, ka muhsu semmes lohpinisch apgabjees ar fweeschu semmu sortes lohpinu, warr dabbuht gohda malku no 30 rubl., woi bronses medalli jeb teifschanas grahmata. Par laujameem bukkeem, gohwim un wehrschem gohda malku dohs 30—20 rubl., woi bronses medalli jeb teifschanas grahmata. Par fweeschas semmes audsinateem lohpeem dohs gohda malku, sudraba jeb bronses medalli jeb teifschanas grahmata. Par sirgeem dohs gohda malku: par no semneela pascha audsinateem semneelu

arrameem sirgeem, fleppereem un dubbult fleppereem (tapat ir no zitteem audsinateem) 1) 20 rubl., 2) 10 rubl., 3) teifschanas grahmata; par leeceem sirgeem 30 rubl. zc. zc. zc. Par sirgeem pee wiffschanas un wesumeem derrigeem 1) 30 rubl., 2) bronses medalli, 3) teifschanas grahmata; par lepneem stahtes sirgeem dohs teifschanas grahmata.

Par aitahm un willu gohda malka wehl naw sinama; bet par rahditeem mahju putneem dohs teifschanas grahmata, un par wiffadeem augteem, rikkeem un maschinehm dohs par pirmo gohda malku sudraba medalli, par ohtru gohda malku bronses medalli, par trefcho gohda malku teifschanas grahmata.

Kad wiffa rahdischana buhs pagallam, tad warrbuht turrehs leelu uhtropi, kurrā ifkates, kam tihf un pascham gribbas, sawu atwestu rahditu un nepahrdohu leetu warr likt isuhtrupeht.

De nu jumē, mihleem lauzineeleem, scho leetu esmu plaschi isstahstijis, lai sinneet, kahdas leetas jeb lohpus Rihgā warreseeft west rahdiht tai nospreesta laika, un tizzam, ka tahdu buhs papilnam muhsu tehwu semmitē Kurfemmē, Widfemmē un Zggauanfemmē, — kas sawu lauku lohpschana tik gudri, ruhpiigi un tahlu waddijuschi, ka tee kahdu lohpinu jeb augli un darbu Rihgā warrehs nowest, un tee to rahdidami wiffai pasfaulei, gohdu ar to warrehs nopelniht, un wehl wairak buhs tahdu lauzineelu, kas tais deenas no malku mallahm sabrauks Rihgā skattitees un ar prahtu un sinnu apluhfoht wiffas tahs leetas, kas buhs atwestas rahdischanā. Woi ar to weschanu, ar to zekku jeb ar to skattischanohs leelu naidu nopelniiseet un baggati palikseeft? Ne — bet zelsch turprettim istehrehs daschu rubuli un laiku — un dasch labs arri sawu nowestu lohpinu jeb leetu pahrweddihs mahjas itt nekahdu gohda malku ne dabbujis; — tomeht galwoju, ka newrens prahta wihrs ne pahrees mahjas ne dsinnis nekahdu pelnu no schi zekka. Zo labba gudra mahziba, ko skattotees ar azzim, dsirdoht ar ausim un apdohmajoht firdi, tahda leela rahdischanā, galwā eenemmahs un mahjas pahrehs un kas winnu pasklubina teem labbeem lihdsi steigtees un ne palikt palkatā sawā mahju buhschanā, dshwē un ammatā, kas pateesi gohdu un teifschanu tur nopelnujischees, — tahda mahziba fwerer wairak un leelakus auglus isdohd nelā ta istehreta zekka nauda. Ta pasklubinadami runnaja us prahta laudim un tee gan saprattihis, kadehf to tā effam rakstijuschi.

Teo Wiszsaugstaki apstiprinati passēs un pahrrakstischanas liffumi no Ita Zuhla deenas 1863 § 11 (11tā weetā) tee taggad tā pahrtaititi: 1) semneelu draudsēs lohjeklim, kam naw pagasta neds plakata passēs un gribb pahrrakstitees zittā draudsē, bes tam

1) wajaga sawai libdfschinnigai draudsei (pagastam) usteift un wisswehlaki libdf 25tai Merza deenai sawai draudsei sibmi par to parahdiht, ka ta draudse, fur winsch gribb ee-eet, winnu gribb usnemt, un tai pagasta teefai, fur winsch taggad bijis, tam par to jadohd sibme, ka ta darrijs; 2) pehz likkumeem neliktâ laikâ ja-usteiz saws libdfschinnigs deenesis jeb arrentes kuntrakte; 3) winnam japraffa no sawas libdfschinnigas pagasta waldischanas atlaischama sibme pirms ta Jurgu deena klast, fur winnam sawâ libdfschinnigâ draudse wehl japeepilda, fo bij apnehmee.

Rihga. Salkâ zettortdeeuâ 4troš pehz pufsdeenas leddus Daugawâ pee Rihgas fahjis eet. Ir pee Behterburgas wairs ne warroht braukt pahr Newas leelupes leddu.

Warschawâ faehmuschi trihs isbehguschus dumpinekus, kas atkal bij fleypen atnahkuschu Warschawâ un laudis us dumpi fahkuschu flubbinahht. 30 samuffinatus pabrihka strahdneekus waldischana fahchrufe.

Wahzsemmes bundestags ir to luhgshanu peenehmis, fo Baijeru un Salkschu waldischana peeneffuse, un arri Gistreikeris pee tam peepalidsejis, prohti lai nu Augustenburgas erzogam nodohdoht Olsteines waldischanu un scho leetu nobeidsiht. Gistreikeris effoht gattaws ta darriht; bet nu Pruhjis flaidri teizis, ka ne warroht darriht pehz schis luhgshanas. Papreesch effoht ja ismelle, kurram pehz wezzahm rektehm ihsti frihtoht schis semmes dabuht, un Pruhjis zerrejohht peerahdiht, ka winnam (Pruhsim) effoht leelas rektes pee tam. Arri Pruhschu ministers landagâ teizis, ka Niles brangu kerra-obstu, fo Pruhjis taggad turra, ne atdohschoht. Ta kad nu schis pehz schis luhgshanas ne dohmaht ne gribb darriht un dasch jau bibstabs, ka tadehl pa Wahzsemmi ne iszellahs karsch. Bet Gistreikeris fazzijis, ka ar labbu un meeru scho leetu wehl warreschoht iswaddiht. Gistreikeris peerahda, ka Pruhjis weens pats pehz sawas galwas ween neko ne warroht spreest un darriht ar Olsteini un Slehswigu; jo Dahnu meera derribâ schis semmes abbeem, Gistreikerim un arri Pruhsim, ar weenadu rekti un spehku irr atdohsas. Bes Gistreikeru wehleschanas un arri bes Wahzsemmes bundestaga, pee kerra Olsteine peederr, Pruhjis neko ne drihst darriht un no kerra Pruhjis gan fargaschoees. Tahda nu schi leeta taggad — un ne sin neweens nu teikt, ka to beigs.

Galanté wiffi augsti un semmi tohti noslummu-schi, jo tur nomirris Robdena lungs, kas wiffai walstei tohti leelu paleekamu labbumu ar to irr padarrijs, ka sawâ muhschâ kil ilgi puhlejees gan parlamentâ, gan augstu un semnu kauschu starpâ, kamehr Galanté

nozhle tohs likkumus, kas aisleedse Galanté bes leelas tullas labbibu eewest, un brihw'andeli un andeles beedribu ar Sprantscheem eetaifija. Zaur to nu maise Galanté dauds lehtaka palikkufe un ar andeli eet dauds labbaki. Kant tahdu leelu pateizibu un gohdu nopelnijis, un winnu gribbejuschi zelt par ministeru, tad schis gohda wihrs, kas pats pabrihki bij turtejis, nekad naw lausees pehz augstahm leetahm un lepnas augstas kahrtas, bet allasch firdi paseemmigs palizzis, tikka sawas tehwasemmes un kauschu labbumu melle-dams wairoht. Bijis maktigs runnatajs parlamentâ un kauschu preeschâ un ihsts gohda wihrs. Taggad wiffi Galantes pilfati truhwedami parahda, zil winnu mihlejuschi. Pats leelakais ministers parlamentâ leelâ teikshanas runnâ Robdenu isflamejis par tehwasemmes gohda wihru un labbadarritaju.

Amerikâ nu taisahs us leelahm niknahm kauschanahm, jo eenaidneeku tohti leeli kerra-pulki tuwojuschees un stahw ne taklu weens no ohtra un ta rahdahs, ka nahkamâs breefsmigâs kauschanâs schim gruh-tam pohsta kerram gribb gallu darriht. Us Niknondes pufsi — wehrgu-walstneeku galwas pilfata — nu tee stahw no wiffahm puffedm turpu fanahkuschu jeb wehl turpu steidsahs. Grants irr seemelneeku un Lees wehrgu-walstneeku leelakais kerra waddons. Arri Sermanâs un Seridans, kas libdf schim wehrgu-walstei til dauds pilfatus paehmuschi un tohs par warru fabaidijuschu un spaidijuschu, turpu dohdahs. Sermanu nu gan schinni laikâ wehrgu-walstneeku generalâ Johnstonis effoht druszin sakahwis, ta ka Sermanam bij ja-eet atpakkat apzeetinatâ weeta, un arri zits wehrgu-walstneeku generalâ effoht zittâ weeta uswarrejis un 3 tuhst. maitajis seemelneekem, bet nu dsied, ka 25tâ Merzi effoht nikni atkal karmuschees pee Peterburgas. Lees eefahkoht effoht kauschanâs winnejis, bet pehzal Lees effoht uswinnehts tappis. Abbeem dauds kauschu krittuschu. Sermanâs pa tam sawrenojees ar zittu generalu un Goldborugas pilfata nu stahwoht; un wisejaunakas Awises raksta, ka Grants ar wiffu sawu leelu spehku gahjis us preeschu, tapat ir Seridans un Tohms, un nu leelas kauschanahs irr gaidamas. Pehz swehtkeem gan dabbusim dsirdeht, kas bijis. — Sahkoht atkal runnahht par meera derreschanu. — S—3.

Lehrpatte. Par kahdahm neddelahm atpakkal, schi gaddijahs weens saldats, laikam schihds, jo winsch pratta it labbi par wahzisti un par freewisti runnahht. Tam ittin ahtri isdewahs to flawu islaift landis, ka winsch prohtoht wiffadas flimmibas ahstehht un ar tahdas sahles doht, ka wihri sawas seewas atkal no jauna buhichohht mihleht, un ka schenkeri warroht few dauds kundes jeb dschrejus peelabbinahht u. t. j. pr.

Tahdâ wihsî wihsch labbu teesu naudas sanehma no tahdeem aplameem lehtprahligeem zilwekeem un seewischkeem, kas mahru pilni un brihnischkegu darrischanu pee wiinna mefleja. No weenas kaupmannâ gaspaschas wihsch leelu mafju us preeksch dabbuja par to, ka wihs wiinnu no jauna atkal fahlschoht firdigi mihsleht. Dauds ta peekrahwis wihsch beidsiht no weenas konditora fainneežas 26 rubl. preeksch sahles pirtschanas bij uehmis, jo wihsch tai bij apfohljees to no krihtamas kaites isahrsteht. No zittas gaspaschas kas ar sawu fainneezi eeksch leelas eenaidibas dshwo, schis wiltineeks, — dabbujis gaspaschu dshwi un jekus sinnaht, — tai to no weenas grahmatinas, ko wihsch no kabbatas iswilla, sahla — islassiht, ta darridams, itt ka tas wihs tai grahmatina effoht ceralstihst. Bij blehnas; tomehr schi aplama seewa to tizzija, un nu tas gahja no muttes us mutti pa wissu pilfatu! — Kahdâ deena, kur wihsch dauds flimneelus un zittus tahdus tizzigus bij pee fewim apstellejis, wihsch peepeschi bija nosuddis un wairs Tehrpattâ ne tohp redsehts. — Redi zil ta pasauile pilna wiltineeku — bet zil arri tahdu irr wissur, kas leekahs peewiltees, tizzedami katram kas pa pasauli atnahjis un teizahs buht pats sinnatais pats gudrais, bet pateesi un ihsti irr — ihsts blehdis un grehlu gabbals! Kad jelle beigs pasauile tizzeht mahneem un neekeem, un wiltineekeem — woi tahdas mahzibas deesgan wehl naw dabbujuse? Aplam tizz — un tad arri aplam eet! Bet kas ihsti un pateesi buhtu jatizz — to ne grihb tizzeht! J—i.

Kreemufemme. No Nikolajewas pilfata raksta, ka eeksch Gorschowka zeema effoht pehrn weena neganti leela swehra sarnas un kauli atrasti, kas leezina, ka tee effoht wehl neisanguscha Mastodonta swehra kauli, tahda mitsu swehra, kas tikkai preeksch Noas laika uhdens pluhdeem dshwojis. Tee kauli Pehterburgas akademijas glabbaschanai aissleteti.

Wahzfemme. Nurnbergas pilfata 6ta Janwari ap pufadeenas laiku pehrkons eespehra Lohrenzes basnizas tohrni pascha galla, ta ka ugguni nebuht ne warreja sawaldiht un wihs tohrnis, kas 13ta gaddu fimteni parleekam jauks tairihts, sadegga; bet basniza patte palikka wessela.

Berlinê taggad effoht 8 flaktuhshi, kur tikkai sirgus ween galla kaujoht. No 1ma Oktobera 1863 lihds 1mam Oktoberim 1864 effoht tais 8 flaktuhshos 1 tuhst. 552 sirgi galla sabruhketi. Par 1 mahz. sirga gallas bes lauleem malfajoht 2 ir 3 fudraba grafchus (1 fudr. grassis irr til dauds ka 3 kap. muhsu nauda) un par gallu ar lauleem 1 fudr. grassi par mahzjinu.

Sprantschu femme. No Liones pilfata raksta, ka kur ne fenn leelu sirga-galkas balli isriktejschi, kur tikkai sirga galka ween, daschdaschadi istaifita, gan zepta gan wahrita, effoht weeseem fueegta. Arri Nihgâ tai 21ma Janwari, kur lungi gadda deenu tai beedribai prett lohpu wahrdsinaschanu fwinneja, bija gohda maltite treknu sirga zepeti ehdufschi kahdi 140 weesi. — Nu, ko tad wehl wairat warr gribbeht? Woi tad ta reebshanas un teepshanas prett sirga galku wissur ne warretu sust; jo til jau flaidrafu lohpinu ka sirgu tu lehti lohpu walsti ne useesi, un — eekam klibbus un wainigus sirgus Schihdi un Tschigani sawas rohkas mohza, lai labbak flakteris galka notehre, no ka abbeem labbums ataug, prohti lohpi-neem un zilwekeem. G. F. S.

No Duhru muishas draudses.

Tas 13tais Merzis bij mums, Duhru muishas fainneekeem, ihsta preeka un gohda deena, kas nekad no muhsu peeminnas ne suddihs. Tapedz effam apuehmufchees arri mihskeem Awischu lassitajeem no tahs sinu doht, lai lihds ar mums preezajahs un noproht, kahds leels labbums tas irr, kad Deews schehligus lungus dohd, kas sawus laudis ka tehws behrnus mihto un pahr winnu labflahschanu ruhpiigi gahda.

Nu buhs gadda laiks, ka wissas Duhru muishas femneeku mahjas pahredohtas un wissi tee wezzi fainneeki paschi sawas mahjas nopirka; jo zeen, Duhru muishas barons v. Haaren jau no pat eesahkuma, tikko mahju pirtschana Kurfemmê fahlahs, gahdaja ar wissu spehku ne ween par to, ka sawas mahjas pahredohtu, bet itt ihpaschi par to, ka tahs saweem lihdschinnigeem fainneekeem warretu pahredoht. Tadeht daudfreis ar teem par to farunnajahs un tohs passtubinaja, lai mahjas paschi pehrkoht, turklaht fazzidams, ka jau swescheem ne pahredohtschocht, lai gan dasch sweschineeks atraddahs, kas gribbeja pirkt. Weidsiht fa-ajinaja leelskungs 10ta Suhni 1864 atkal sawus fainneekus mahju pirtschanas deht muishâ, un lai nu tee bes wissas grehtibas ilkatrs sawas mahjas warretu pirkt, tad atweeglinaja teem to pirtschanu zaur to, ka teem tahs mahjas lehti jo lehti pahrdewa. Jo kad fahze aprehkinaht, zil leela teem ta malfaschana buhschoht nahlamâ laika, tad atradda, ka wissas nodohschanas kohpâ fanemmoht — leelai mahju puffed masaf par gaddu effoht jamalka, nekâ ta rente, ko lihds schim malfaja. Turklaht atschkinloja arri wehl leelskungs katram pirzejam pee eemalfaschanas naudu, zil tam pehz sawu mahju leeluma weena gadda arrente malfahst peefritte. Nu gan neweens wairs ne schaubijahs, bet ar preeku un pateizibu katrs sawas mahjas

patê paturreja un tanni paschâ deenâ ar zeen. leelkunga mahju-pirleschanas kuntraktes notaisija. — Tê wehl japeeminn, ka Dubru muischas fainneeki arri zaur to lohti laimigi sawâ pirleschanâ, ka leelkungs pa to laiku, kad us renti bij, wiffas mahjas irr lizzis freetni usbuhweht, un ka preeksch tahn preeksch kuhweſchanaſ apſihmetahm eklam baklus un ammatneekus wehl dohd tai 1866 gaddâ.

Bet laikam mihti laffitaji jautafeet, kapehz to 13to Merzi kâ sawadu preeka deenu effam apſweizinajuschi? Tad nu atbildefim: „Tapehz, ka tai deenâ zeen. leelkungs mums tahs augſcham peeminnetas kuntraktes eedewe, fo par to laiku no 10ta Zuhna lihds 13to Merzi augſtakas teefas bij apſtiprinajuschas. Schinni deenâ leelkungs wiffus pirzejus bij luhdîs muischâ atnahkt, gribbedams teem kuntraktes eedoht un tohs ar gohda maltiti pameeloht. Wiffi atnahze. Leelkunga pascha ehdama istabâ tohs meeloja pee baggati applahya un ar ehdeneem un dſehreneem apkranta galda. Pehz maltites dſehre wiffi us leelmahtes un leelkunga weffelibu un atkal leelkungs dſehre us fainneeku un fainneezu weffelibu. Pehz aldewa leelkungs katram pirzejam sawu kuntrakti un wehleja teem Deewa fwehtibu un wiffu labbu pee winnu jaunâs dſihwes. Pamahezja, kâ sawâ jaunâ buhschanâ buhs iſturretees, ja fwehtibu no Deewa un labbus auglus gribboht peedſihwoht, ſohljahs no teem nekâd ne ſchirtees nedf tohs aſſtaht, bet kâ lihds ſchim tâpat arri us preekschu teem klahſt ſtahweht ar sawu padohmu un palihgu. Saimneeki peeminneedami, zil dauds labba leelkungs teem jan bij parahdijis, kamehr tee us renti bij*) un ſewiſchli atſihdami kahdu leelu labbumu teem bij darrijis, tahs mahjas til lehti pahrdohdams, — ar karſtu ſirds pateizibu winnam par wiffu to nu pateizahs un luhdsahs, lai paleekoht arri wehl us preekschu winnu waddons un padohma dewejs.

Pehz tam leelkungs wehl kahdu ſtundas laiku ar teem ſarunnajahs, ihpaſchi par draudſes labklahſchanu, — tad leelkunga gohdu atdewuſchi greeſehs wiffi us mahjahm, pateidami Deewam, kas tohs ar sawu ſchehlafibu lihds ſcheijenes waddijis un teem lizzis tahdu preeku un labbumu peedſihwoht un pateidami zeen. leelkunga, kas teem to allasch no ſirds nowehl un zil ſpehdams ſagahda. Lai Deews winneem to fwehti atlihdsina.

Us Duhrumuischas fainneeku luhgſchanu un wehleſchanohs irr ſcho preezigu ſinnu Awifes lizzis C. N. —

*) Sewiſchli ſchogadd irr leelkungs teem dauds malkas ſchinkojis, kâ ka teem ne ween preeksch sawas wajjadſhas peeteel, bet ka tee wehl pahrdohht warreja.

Ne wiffur appakſch kahjahm ſemme drohſcha!

Dasch fo pahy peldu-kalwahm dſirdejis Awischu laffitajs labbi ſaproht, ka tahdahm wirſu gan ne buhs pilna drohſchiba, ka ne eegrimſt dibbeni, kahdâ weetâ. Bet arri tahdi ſemmes gabbali, kas ſtahwejuschi arween tai paschâ weetâ, ne irr wiffi tahdi, ka grunte teem ſtipra, jebſchu ilgam pahy teem ſtaigajis zilweks ne kâ ne bihſtahs un ne ſinn, ka appakſch winna kahjahm irr nedrohſchiba. Warr kuhſt weetas, kas ſenn ſenn arri bijuſchas nepaſtahwigas, un tad palikufchas paschâ weenâ weetâ, wirſu gan zeetas beesâ kahdâ, bet dſikkumâ wehl mihtſas, un fo zilweks tam usbuhwe wirſu gan neſs kahdu laiku, — un tad eegrimſt ſemmê zilweka manta un zilweks patê. Noteel arri, ka appakſch ſemmas weetas tulſchas, bedrainas, — woi ka appakſchâ uhdens leelus gangus iſſkallo, ka, ja tee gangi paleel jo leeli, ſabirſt tad kas teem wirſu.

Anglu- (Angleeſchu-) ſemmê, jeb Culantê, pee Sathorpes uppes kahda ſtrahneeka nammâ tee namma eedſihwotaji peepeschi manniya, ka nams ſahze ſchaubitees. Bihrs un ſeewa ſagrahbe aſchi ſawas mantinas ka tahs glahbtu. Bet pirms warreja to iſdarriht, nams ſagrimme arween dſikkati. Nu teem bija jadohma til us to, ſew paschus glahbt, jo tur lihds awots iſwirre no ſemmes, un uhdens kahpe arween augſtati, un nezil ilgi tad no wiffa namma redſeja til ſtohrſteni ween ahrâ no ſemmes. — Tas notizzees preeksch kahdeem 40 gaddeem. —

Gandrihs ap to paschu laiku, gaddu ween atpakkat, Amſterdames pilſfatâ (Dlantê) leelas magafihnes gabbals nogrimme ſemmê. Bija tur eekſchâ tuhlfſtoſch aſton ſimts laſtu puhru (kweeſchu), un til dſikſi wiſs eegrimme, ka no aſtondeſmits pehdu angſtas ehkas til wirſgals ween palikke ahrâ.

Auſtriâ, Wengeroſ, pee Schemizzas pilſfata, gaddâ 1817, kahdam kungam nams kalnam usbuhwehts, kalna eekſchâs eegrimme ar til leelu trohſſni, ka wiffi laudis pilſfatâ zaur tam iſbihjahs. Gandrihs weffelu ſtundu dſirdeja ta namma kunga brehlfſchanu lai glahbj; — bet jebſchu ſaſkrehje zilweku dauds, winni ne kâ ne warreja iſſchirt, kur lai meſle to nelaimigo, un wiſſſch dabbuja sawu gallu.

Norwegos, gaddâ 1802, pee Wridriksdahlas kahda muischneeka muischâ itt peepeschi nogrimme ſemmê ſeſch ſimts pehdu dſikſi. Muischas weetâ eſars zehlahs 800 pehdu garrumâ, 400 pehdu plattumâ.

Pinnu ſemmê, trihs juhdsu no Abowas, 13tâ Zuhna deenâ, gaddâ 1817, dſirdeja bresſmigu duzzinaſchanu. Tai paschâ laikâ leels ſemmes gabbals nogrimme ar diwipadſmits ſemneeku mahjahm, kâ ka ne juttin wairs ne dabbuja juſt no winnahm. — Sinnas

irr, ka paschi kalni esgrimuschchi semmè, un ka jubras gabbali pazehluschees par faufu semmi, — arri ka weffelas fallas noslihlst uhdeni un jaunās fallas pazellahs no jubras dibbena. Un paleel tā nu arween fawā spehla tas wezs wahrds: Winsch — tas Kungs — usluhko to semmi, tad ta drebb. Winsch aisfarr tohs kalnus, tad tee kuhp (Dahw. ds. 104, 32). Ir pascha semme nepastahwiga; un sinnam, ka sawā laikā debbes un semme suddihs. Bet Deewa wahrds ne suddihs; tas paleel muhschigi. Un labb teem, kas pee Deewa wahrda paleel; lihds ar to ir winni paliks muhschigi. H. R—U.

• Kahds wahrds par Japanes seewahn.

No waiga Japanes seewischki naw wis smuklas, bet winnu ceraschas un istureschanahs irr lohti patihkamas. Seewischku apgehrbs irr ittin lihdsigs wihrischku apgehrbam. Winnas apgehrbjahs dauds plattu swahrku weenu us ohtru un gurnu weeta tad tohs fajohsch ar johstu; un schihs johstas fasetta flaupe irr winnu sihme; zaur ko pasihsoht, kura effoht seewa un kura meita. Beedurknes winnahm irr til garaas un plattas; kahdas muhsu seewischki pateesi kaunetohs walkaht; wiswairal jaunahm meitahm peedurknes lihds pat semmi welkotees. Kreisā peedurknè irr kulle eeschuhta, kura winnas paglabba tohs papihra gabbalus, ko bruhkejuschas preeksch deggona noslauzishanas — un fawā laikā sinnamis no sweesch prohjam. Seewischku drehbes jo raibi un jo kohschki isschuhtas nekā wihrischkeem; swehtku jeb gohda deenu apgehrbs irr sils mehtelis, kas isschuhts ar balta sibda raibahm pulkehms.

Kahju apgehrbs seewischkeem irr no kohka moi no salmeem pihta sohle, kas ar rinkiti pee leela ihfischka tohp apzeetinata; zaur tam eihoht winnahm kahjas gar semmi jastrihle un eeschana nemas ne weizahs, bet wihrischkeem tas lohti patihsoht. Ja grihb kahdā nammā ee-eet, tad sawu kahju apgehrbu noleel pee namma durwim un tad eet tahfaki us sekkelm, kas lihds pufaleelam sneeds.

Japaneeschu seewas galwas gresnojoht sawus mattus fazell kā tohrni us augschu un ar dauds no kohka flunstigi isgreestahm gaerahm addatahm apstiprina; daschureis arri pulkes fasprousch mattos. Neprezzetas meitas sawus mattus fataisa itt kā ballofcha pahrus; bet seewas, kas no saweem wihreem schkiruschahs, trubwes deht sawus mattus nodseun ar nasi, tā ka galwa paleel ittin plikka. Wissi seewischki sawu ihstu ahdas pehrwi pastlehpj appalsch beesu kahrtu balta jeb farkanas pehrwes (schminkes); luhpas sewim nopehrwejahs farkanas kā purpuru. Apprezzetas see-

was sawus sohbus nosmehre melnus un ispluhka usazgu mattus.

Tillabb mahjās kā arri pa eslu winnas eet ar ne apfegtu galwu; bet kad leetus lihst, tad apfeds galwu ar plattu, appatu apfeggu, kas no smälkeem salmeem taisihts. Mahjitas un skohlotas winnas tikpat labbi kā wihrischki; jo retti atrohd kahdu seewischki, kas skohlās ne buhtu daktera sinaschanas panakluse. Apprezzejuschas seewas psihwo ittin pehz sawas patishchanas, un kad ween patihl, seewa weena patte iseet; wihram par seewas ustizzibu nebuht naw jabihstahs; jo kad seewa pahrskattijusees laulibā, tad winna ar nahwes strahpi tohp sohda. Japanes seewa tohp kurreta kā kahda leeta, bet ne wis kā seewa; jo winnai wissās leetas un ilkatru brihdi ne ween sawam wihram, bet arri tehwan, mahtei un saweem brakteem jaklaufa un winnu pagehreschanas japcepilda; pee kaut kahdas leetas apspreschanas winnai naw nebuht rekte un winnas leezibas preeksch teefahm naw geldigas. Wihram irr brihw sawu seewu no sewim atstunt, bet seewa turprettim sawu wihru ne drihst atsiht. Kad wihram pirma seewa wairs ne patihl — kas arri daudsfahrt noteekoht — tad winsch sewim til dauds leetas sawas pahrwedd mahjās, jil ween pascham tihl. Schihs tad sinnamis stahw appalsch pirmas seewas pahrwaldishanas, tomehr tā naw sohdamas kā ihsta seewa; bet par sihmi, ka naw ihstas seewas, schihs sewim ne drihst ispluhkt usazgu mattus, jebchu winnas zaur tam preeksch Ciroprecheem smukkakas nekā tohs ihstas seewas. — Par wissahm besdeewibahm jo retti pee Japaneeschu seewahm noteel laulibas pahrkahpschana.

Seewas, kas us gruhtham kahjahm, ar wissadahm gohda un preeka parahdishanahm tohp zeenitas. Tildrihs pareds, ka dsemdechanas laiks jau turwu klah, tad wissi raddi un draugi ar kahdeem preesterem fapulzejahs un dsemdetajai apjohsch farkanu johstu, ko lihds dsemdechanas stundai naw brihw nonemt. Pehz dsemdechanas flimneezi pazell pufs gullus pufs sehduis un tā winnai dewinas deenas un dewinas naktis jagull bes pazelschanahs jeb kusteschanahs, un pee tam arri pawissam mas dabbu ebst; tad winnai wehl simts deenas japaleel nammā, bet pehz schi pagahjuscha laika winna eet deewekku nammā un dohd sawam elkan gohdu par lainigu dsemdechanu. Tad tiklai winnai irr wehlehts sawus darbus strahdaht. Tas jaunpeedsimnis behrns tohp masgahs un paleel, ja tas irr sehns, trihsdesmit weenu deenu un ja meitene, trihsdesmit deenas pliks; tad to behrnu nefs us deewekku nammu un tur winnu apgehrb.

Japanes wihrischki lohti jauni apprezzahs. Kad puifs sewim lihgawiau jau irr isredsejes, tad zaur

ſchahdahm ſihmehm ſawu mihleſtibu parahda; Wiſch ſawas mihtalas namma tuwumâ ſinnamâ weetâ noleel ſeedoſchu ſarru. Ja wiinna ſcho mihleſtibas ſihmi ne peenemm, tad irr ſinnams, ka wiinna ſcho prezzineeku apſmahde; bet ja to ſihmi peenemm, tad ſchis tohp wiinnas wihrs, — un tad wiinna ſawus ſohbus melnus nopehrwe, tad ar to parahda, ka wiinnu ne ween par wihru nemſchoht, bet arri no ſirds mihloſchoht.

Kahdas deenas preekſch kahſahm ſapulzejahs bruhthes raddi, ſaleel kaudſe wiſſas wiinnas ſpehles, ar to lihds ſchim ſpehlejuſe, un tad tahs ſadedſina par ſihmi, ka ſchi nu zittâ kahrtâ irr pahrgahjuſe. Bruhte zittu neko ne dabbu lihds, ka tillai weenu wehrpjamu rattinu, iſſchuhſchanas rahmi un wehl kahdas kehli waijadſigas leetas. — Bruhtes apgehrts irr tâpat balts ka pee mums Ciropâ, ar garru ſlejeru, kas tohp paglabbahts lihds lamehr wiinna nomirſt un tad to bruhke par lihka drahn.

Jaunai ſerwai atwehlehts pirmâs neddelâs ar ſawu wihru wiſſus preekus baudiht, kas Japanè arri papilnam atrohnami. Ja wiinna irr baggata, tad eet iſdeenâs kumedina nammâ un tur ſawu lepnibu un gresnumu iſrahda. —

Japaneeſcheem wiſſuleelaka iſluſteschanahs irr ar laiwahn par uppi brauzoht. Sawas laiwas wiinni ſohli ſmukki iſpuſchko un nakti brauzoht tohs ar daſchadu pehrwu papihru lampahm apgaismo, pee tam arri dſeed mihleſtibas un gaudu ſinges, kas ſohli jauki klaufotees. —

Neds, mihta tautas meitina, kahdâ wehrtè Japaneeſchu ſewas! Ne tizzu, ka muhsu meitinas ar Japaneeſchu meitu kahrtu mainitu. —s—n.

Beſtaunigi ſagki!

Ne ſenn Pariſe kumedinu nammâ Keiſera lohſchei prettim ohtrâ lohſche fehdeja kahda ſweſcha gaſpaſcha, laikam no augſtas kahrtas, ar tahdeem dahrgem dihmanta ohringeem auſis, kahdus Sprantschu Keiſereene Gigenia wehl ne bija redſejuſe un ta par to ne warreja iſbrihnotees, kahda gan ta pawiffam nepaſſiſtama ſweſchineze warreja buht, kurrei klahrt arri fehdeja laikam wiinnas laulahts draugs, ſalts wihrs. Keiſereene turpu ween ſtattijahs us to baggatu pahri, runnadama ar ſawahn pilſ dahmahm, kas pee wiinnas klahrt fehdeja, un ſpreede ar tahm, ka teem ſweſchineekem waijagoht buht no Amerikas, no Brasiliâs jeb no zittas tahſas ſweſchas ſemmes.

Kad kumedina pirma nodakka bija beigta un pirmâ ohtra nodakka atkal eefahlahs teem teatra muſilanteem jaſpehle. Tai ſtarpâ eenahza tur pee teem ſweſchineekem weens wirsneeks no augſtalas kahrtas un luhdſa

to ſweſcho gaſpaſchu, kurreas wihrs deht paſtaigaſchanas patlabban no lohſches bija iſgahjis, lai ta gaſpaſcha us Keiſereenes Gigenias luhgſchanu til labba buhtu tai weenu no ſaweem dahrgem ohringeem us kahdu brihtinu preekſch paſkattijchanohs noſuhtiht. Tuhdaliht gaſpaſcha iſnehma weenu ohringu no auſs un dewa tam wirsneekam. Nu wiinna ſawas azzis ne nogreſa no Keiſereenes lohſches kas tai bij teeſcham prettim, gribbedama redſeht, ka Keiſereene to ohringi ſawems no ta wirsneeka un to apſkattihes, — bet nekâ! Tas wirsneeks ne bija ne redſams eenahloht eekſch Keiſereenes lohſches. Kad muſtkis apſtahjahs un ohtra kumedina dakka eefahlahs, eenahza gaſpaſchas laulahts draugs atkal kumedinu ſkattitees un ſchi wiinnam to notikkumu par to ohringi paſtahſija. Tas tuhda iſredſeja to ſmalku ſagla ſikke un tapehz wiſch bei kawefchanas eegahja pee Keiſereenes to preemedeht. Uj tam Keiſereene azzumirkli likka paſaukt wirs-polizmeiſteri, kas arri kumedina nammâ bija, un tam pawehleja darriht, kas bij waijadſigs, ka to ſagli warretu uſeet un ſakert.

Ohtrâ deenâ no rihta atnahza pee ſweſchas gaſpaſchas kahrteli, kurreas laulahts draugs patlabban bija iſgahjis, weens ar mundeerinu baggati apgehrts un ar kruſteem un ſwaigsnehm puſchlohts wirsneeks, teil-dams: wiſch effoht Keiſera Napoleona III. generaladjutants. Tas ohringu ſaglis jau effoht ſakerts, bet wiſch leedsotees un falkoht, ka tas pee wiinna atrakts ohringis wiinnam paſcham peederroht; tadeht Keiſers ſeektoht luhgt, lai gaſpaſcha to ohtru ohringi dohtu, ka to warretu ar to pee ſagla atraktu ohringi ſalihdsinaht un wiinnam to ſuhdsibu tuhdaſiht peerahdih. Ar leelu pateizibu un preeku ſchi gaſpaſcha dewa to ohringi ſchim, kas iſteizahs par Keiſera generaladjutantu un ſchis bei kawefchanas aiſgahja prohjam, — jo wiſch bija beedris no ta wallareja ſagla, iſgehrbees ka generals! — Tahdâ wiſſe ſchi neapdohmiga gaſpaſcha zaur teem dahrgem ohringeem paſpehleja kahdus 100 tuhſt. prankus un nu peeminnehs Parisè kumedinu un ſawu muſtkibu. —i.

Wiſſjaunaka ſinna.

Telegrawes ſinna rakſta, ka pee Peterburgas trihs deenas itt neganti effoht kahwuſchees leelâs kaulſchanâs, bet ka beidsiht ſeemelneeki effoht panehmuschi wehrigu walſtneeku galwas pilſfatu Rifmondi. Wehrigu walſtneekem 30 tuhſtſoſchi kurrea wihrî un ſeemelneekem 7 tuhſtſoſchi kurrea wihrî effoht maitati. Wehrigu walſtneeki aiſwilluſchees us Linchburgu. — Woî nu fahls meeru derreht?!

S l u d d i n a s c h a n a s.

Krohna Sohdu pagasta teefa spreedusi: deht peemeldefchanas nelaita **Sohdu Bleescha** fainneeka **Judrika Bleeschewiza** parradu-deweju un parradueeku par weenigu un isflehghchanas terminu **5tu Juniju sch. g.** nolift, ar to peefohdinafchanu, fa wehslak waites ne weens no parradu dewejeem netiks klausibits un ka paradneeeem, kas lihds schim lailam ne buhs peedewufchees, parradi dubbulti ja makka! 3

Masã Seffawã, tai 29. Merzã 1865.
Nr. 495. Teefcham: fcrihwera weetã: **Allunan.**

Wiffi tee, kam pee tabs atstahãas mantas ta pee **Jaun-Swirlaufas** pagasta peederriga un **Leel-Seffawas Mas-Gauju-mahjãs** nomirufcha **Krischjahn** **Dabbera** parradu jeb zittas kaddas prassifchanas buhru, teel usãizinati, fawas prassifchanas lihds **22tru Maiji 1865** pee krohna **Leel-Seffawas** pagasta teefas usdoht, jo wehslak neweens waites netaps klausibits. Tãpat arri wiffi tee, kas tam nelaitim to parradã buhtu, tohp usãizinati fawus parradus mümetã laikã scheit peerabdiht. 3

Leel-Seffawas pagasta teefã, tai 22. Merzi 1865.
Nr. 463. Peefehdetais: **J. Pauluf.**
(S. W.) Teefas-fcrihweris: **L. Niemex.**

Wiffi tee, kam pee tabs atstahãas mantas ta nomirufcha **Krohna Leel-Seffawas Seilonu** mahju fainneeka **Jeshaba Seilona** paraddu jeb zittas kaddas prassifchanas buhtu, tohp usãizinati fawas prassifchanas lihds **20to Maiji 1865** pee krohna **Leel-Seffawas** pagasta teefas usdoht, jo wehslak neweens waites ne taps klausibits. 3

Leel-Seffawas pagasta teefã tai 20. Merzi 1865.
Nr. 451. Peefehdetais: **J. Kankewsky.**
(S. W.) Teefas-fcrihweris: **L. Niemex.**

S l u d d i n a s c h a n a.

Uf zeen. **Kursemmes** gubernements waldineeka, **Gubernatera** lunga luhghchanu, **Latw. Awisẽs** tã irr isfluddinajams: **Kursemmes** gubernements waldineeks dabhujis sunaht, fa kaddõs **Kursemmes** gubernements nowaddõs un weetãs semneeki eedohmajufchees ãeet un usneestees zittur un fa teem effoht brithw bes passes aijeet fur til ween teem patihl eet, un fa tee tahdãas leekãas dohmãas aplam tizzohit, tohs itt nekahda notãfita kuntrakte nedf kahda apfobliſchanahs waites ne warroht pee tam aiskaweht. Kad nu zaur tahdu leeku tizzibu un darrifchannu prett likfumeem zekãahs wiffads nemeers un netãfijniba teem tohp darrita, kas uf renti un nohnu dewufchi, jeb faini un gabjejus fãderrefufchi,

tad nu zaur to pawehleſchannu no 3ſchas **Aprika** deenas 1865 Nr. 2628 itt wiffahm **Kursemmes** pagasta-teefahn ihpãfchi irr pawehlehts tappis: rahdidamas uf teem **Wisangstaki** no pascha **Reisera** 9tã **Juhla** deenã 1863 apstipriuateem passes un paherakstifchanas likfumeem, kas **Kursemmes** gubernements **Awisẽs** 28tã **Septembert** 1863 (un **Latweefchu** **Awisẽs** 1863 Nr. 34 un Nr. 35 un wehl **Latweefchu** **Awisẽs** 1864 Nr. 29 un Nr. 30), isfluddinati tappufchi, — tuhda! un! bes kawefchanas fawõs peederrigõs pagastõs un nowaddõs itt wiffieem isfluddinaht un sinnamu darriht: fa semneeku pagastu lohzeffi itkai tad warr passes dabhuht un no fawas weetas ãeet, kad tee pee laifa irr pee teefas atfazijufchi fawu deenestn un pehz likfumeem papreefchu itt wiffu to irr isdarrifufchi un ispidijufchi, fo tee zaur kahdu kuntrakti jeb apfobliſchanohs fã rentineeki un nohneeki jeb fã deenesta landis un gabjeji irr notãfijufchi un usnehmufchees isdarrriht.

Lihds ar to wiffahm pagasta teefahm arri irr peefohdinahs un pawehlehts tappis, fa, fur ween tã gadditohs noteekam, tahm fupri ween buhs turretees un ustizigi darriht pehz fãdeem angſcham peeminneteem likfumeem.

Schõ preekſchraftu **Kursemmes** gubernements waldineeks itt wiffieem par sinnu leel isfluddinaht.

Jelgawas pilli, 1mã **Aprili** 1865. (Nr. 2650.)

Kursemmes Gubernaters: **J. v. Brewern.**

Kanzlejas direktors: **E. v. Rummel.**

Par rikriku norakftu apleezinahts: **B u d d e.**

Atbiſbedams **Awifchu** apgahdatajs: **R. Schulz.**
No jensures atwehlehts. Jelgawã, 6. **Aprili** 1865 gaddã. Nr. 59.

Druckahãs pee **J. B. Steffenhagen** un deſha.

Uf **Bauskas** zekãa no ischunadana iskrittis jaunõs **fahbãks ar kalloſchu**. Kad to atraddis tohp luhghs prett pateizibas nandu to nodoht fcrihweru celã, **Sistaka** lunga namnã. 1

Tamã 19tã un 20tã **Aprika** deenã schinni gaddã taps **Eggenifchu** **muischã**, 7 werstes no **Povilles** meesta, 80 gohwju lohpi, 22 sirgi, zuhlas, aitas, arããni rikfi un zittas pee kalpu buhschanas wajadãfãgas teetas uhirupẽ pahrdohãas. 2

Es sehẽ sinnamu darriht, fa es to funmeku isrubniſchanu kateã laikã apnemmahs isdarrriht un uf to labbãfu isdarrriht abfohtlohs. Es dshwoju appãfchã **Rihwes-Dehrfes** eelſch **Appesmuischãs**. 3

Lohpu daktern effameneerehts diſzipeles

P. Hartmann.

Saranu ſtihgas preefch pijolehm, baffes-pijolehm, konter-baffeſch un gittarreſch, ſmalãas ſihda ſtihgas, papihru, ſpalwas, bleiſtipti, tabpeles un dachãdas behrnu fpehles, paifinas, zigarrus, papiroffes un tabakn no **C. F. Holmberga** Rihgã par pãbrihka tirgu warr dabhuht **Jelgawã**, leelãjã eelã, bekkera **Kennera** namnã pee 3

Paul Hausmann.

Gattawus trinitus maisus, fã arri wiffas ſortes **andekta** preefch maifseem pahrdohd Rihgã, Jelgawas **Aprihgã** 9

Albert Drescher.

Wiffas ſortes allus-forku pahrdohd Rihgã, Jelgawas **Aprihgã** 9

Albert Drescher.